

ת"פ 10299/02/16 - מדינת ישראל נגד חוסני סייד - נוכח

בית משפט השלום בקריית גת

27 יוני 2017

ת"פ 10299-02-16 מדינת ישראל נ' סייד

בפני כב' הסגנית נשיאה ד"ר נגה שמואל-מאיר

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד עמית חומרי - נוכח

נגד

חוסני סייד - נוכח

ע"י ב"כ עו"ד אחמד וותד - נוכח

המאשימה

הנאשם

גזר דין

א. רקע עובדתי

1. כפי המתואר בכתב האישום המתוקן, כשלושה שבועות עובר ליום 26.01.2016 קשר הנאשם עם קרוב משפחתו שזהותו ידוע למאשימה (להלן: "האחר") ועם אחיו (להלן: "האח") קשר לגנוב משאית שבבעלות החברה שבה עבד האחר בתפקיד נהג משאית. במסגרת הקשר ולשם קידומו, כשלושה שבועות עובר ליום 26.01.2017, נהג האחר במשאית לעיר חברון, שם שכפל את מפתח המשאית.

עוד במסגרת הקשר ולשם קידומו, ביום 26.01.2016 בסמוך לשעה 08:40, התקשר האחר לנאשם, והשניים תיאמו להיפגש בעיר אשקלון, שם חנתה המשאית. בהמשך, בשעה 11:45, הגיעו הנאשם והאחר למקום חניית המשאית. או אז, האחר נותר לתצפת ואילו הנאשם פתח את המשאית, הניע אותה באמצעות המפתח המותאם וקוד שקיבל אותו מהאחר רשום על פתק, ונהג בה לכיוון צומת פלוגות, בזמן שהאחר נותר במקום והמשיך לתצפת על אנשי החברה, כדי לוודא שמעשיהם לא יתגלו.

בסמוך למתואר לעיל, יצרו האחר והנאשם קשר טלפוני עם האח (בשיחת ועידה), אשר יצא לצומת שוקת, עבר במעבר מיתר לכיוון השטחים, וזאת כדי לוודא כי דרכו של הנאשם לעבר מעבר מיתר ריקה מאנשי ביטחון. במעמד האמור, הנאשם המשיך לנסוע במשאית על כביש 40 לכיוון להבים, פנה שמאלה לכיוון צומת שוקת ושם פנה שוב פעם שמאלה לכיוון מעבר מיתר, לכיוון השטחים, וכל זאת בשעה שהוא ממשיך להיות בקשר הטלפוני עם האחר והאח. בהמשך לכך, הנאשם נתפס בעודו נהג במשאית במעבר מיתר לכיוון שטחי הרשות הפלסטינית.

הנאשם נהג במשאית על אף שביום 25.06.2012 הוא נפסל על ידי בית המשפט מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 7 שנים.

הנאשם הודה במיוחס לו לעיל, והורשע על יסוד הודאתו זו בעבירות של **גניבת רכב**, לפי סעיף 413ב לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); **קשירת קשר לביצוע פשע**, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין; ו**נהיגה בזמן פסילה**, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.

2. במסגרת הסדר הטיעון שנכרת בין הצדדים, הוסכם כי המאשימה תגביל את עמדתה העונשית ל-12 חודשי מאסר

עמוד 1

בפועל לצד קנס בסך 75,000 ₪, ואילו ההגנה תוכל לטעון לעונש כראות עיניה. כן הוסכם כי עובר לשמיעת הטיעונים לעונש, הנאשם יופנה לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר בעניינו.

3. **תסקיר שירות המבחן** שהתקבל ביום 04.04.2017 נושא אופי חיובי, ובסופו המלצה להשית על הנאשם ענישה בדמות מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, צו מבחן, פיצוי וקנס (שבקביעת גובהו יילקח בחשבון מצבו הכלכלי של הנאשם).

מטעמים של צנעת הפרט לא אעלה עלי גזר הדין את כל המפורט בתסקיר, לבד מלציין כי הנאשם הודה בביצוע העבירות, קיבל אחריות על מעשיו ומסר כי מבין שפגע במתלונן וכי יהיה מוכן לפצותו. לדבריו, הוא ביצע את העבירות משום שנקלע לחובות כספיים ולאחר שהשתכנע כי ביצוען יניבו לו רווח כספי משמעותי. כמו כן, הנאשם מסר כי ערך הליך של הפקת לקחים וכי לידת בנו מהווה עבורו מקור מוטיבציה משמעותי לשינוי אורחות חייו.

לנוכח הרצון שהביע להיעזר בגורמי טיפול בהליך שיקום אורחות חייו, הנאשם הופנה לסדנת הכנה לטיפול, שם שיתף פעולה והיה פעיל בהליך הקבוצתי. על אף שצוין כי הנאשם מצוי בראשיתו של הליך שינוי, שירות המבחן התרשם כי הוא בעל יכולת התבוננות וביקורת עצמית, וכי הוא מביע מוטיבציה חיובית להשתלב בקבוצה טיפולית.

לאור המפורט לעיל, ובשים לב ליתר השיקולים והפרמטרים שפורטו בתסקיר, בא שירות המבחן בהמלצתו העונשית אשר פורטה בתחילת הדברים.

4. **מחוות דעת הממונה על עבודות השירות** אשר התקבלה ביום 26.03.2017, עולה כי הנאשם מתאים לבצע עבודות שירות.

ב. טיעוני הצדדים (עיקרי הדברים)

5. באת כוח המאשימה עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהמעשים של הנאשם ועל חומרתם של מעשים אלה, ובפרט ביקשה להפנות, בין היתר, לתחכום ולתכנון שעמד מאחוריהם. כמו כן, הלה הפנתה את בית המשפט לפסיקה שונה, לגיליון הרישום הפלילי של הנאשם (סומן ת/2) ולעובדה שהנאשם נהג על אף שרישיונו נפסל למשך 7 שנים. אשר לאמור בתסקיר שירות המבחן, באת כוח המאשימה ציינה כי הנאשם מצוי אך בראשיתו של ההליך הטיפולי, ומשכך אין בו כדי להצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם (יצוין, כי המאשימה לא טענה איזה מתחם עונש בדיוק ראוי לדעתה לקבוע במקרה הנדון).

לבסוף, עתרה באת כוח המאשימה להשית על הנאשם עונש המצוי ברף העליון של טווח הענישה שהמאשימה הגבילה עצמה אליו, קרי 12 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה, קנס בסך 75,000 ₪, פיצוי, פסילת רישיון בפועל, פסילת רישיון מותנית והתחייבות.

6. מנגד, בא כוח הנאשם ביקש לבכר במקרה הנדון את שיקול השיקום, תוך שהפנה להליך הטיפולי שבו הנאשם השתלב במסגרת שירות המבחן. כמו כן, הלה הפנה לנסיבות חייו של הנאשם, לעובדה כי קיבל אחריות על מעשיו והתחרט עליהם, ולכך שחלה תפנית בחייו מאז הולדת בנו. אשר לגובה הקנס המבוקש (שהוא בגובה ההפקדה הקיימת בתיק המעצר מושא תיק זה, כדבריהם של באי כוח הצדדים), נטען כי מצבו הכלכלי של הנאשם איננו שפיר, כי הכספים הופקדו על ידי אביו של הנאשם, וכי ממילא לא ניתן למצוא בפסיקתם של בתי המשפט מקרים שבהם בנסיבות דומות הושת קנס כה גבוה. לעומת זאת, ההגנה ציינה כי הנאשם מביע אמפתיה כלפי המתלונן ומוכן לפצותו בצורה מידתית, הגם אם לא הוכח מה גובה הנזק הממוני שנגרם לאחרון, אם בכלל. גם בא כוח הנאשם

הפנה את בית המשפט לפסיקה מטעמו.

7. הנאשם אשר קיבל את "זכות המילה האחרונה", מסר כי הוא מודה במעשים המיוחסים לו וביקש להתנצל, ולדבריו מאז הפיכתו לאב הוא מרגיש "אחר". לאור אלה, ביקש הנאשם מבית המשפט לתת לו הזדמנות ולהקל בעונשו.

דין והכרעה

8. בסימן א'1 לפרק ו' בחוק העונשין, אשר הוסף לחוק העונשין במסגרת תיקון מס' 113, נקבע **עקרון ההלימה** כעקרון המנחה בענישה. לאמור, ניתן משקל בכורה לשיקולי גמול, ונקבע כי בראש ובראשונה על העונש להלום את חומרת העבירה בנסיבותיה ואת מידת אשמו של הנאשם (ר' גם ע"פ 1523/10 **פלונת נ' מדינת ישראל**, 18.04.2012); וע"פ 452/14 **ניסים דבוש נ' מדינת ישראל**, (03.04.2014)). להרחבה בדבר המתווה התלת שלבי של גזירת העונש, כפי שזה הותווה על ידי המחוקק בתיקון 113 לחוק העונשין והוטמע בפסיקת בתי המשפט, ראו למשל ע"פ 8641/12 **מוחמד סעד נ' מדינת ישראל**, (05.08.2013).

ג. קביעת מתחם העונש ההולם

9. כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות; בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוען; במידת הפגיעה בהם; ובמדיניות הענישה הנוהגת.

10. **הערך החברתי המוגן** אשר נפגע כתוצאה ממעשה גניבת הרכב, הינו בראש ובראשונה שמירה על קניינו של הפרט, וכפועל יוצא מכך גם על סדר חברתי תקין. מעבר לנזק הכלכלי הישיר שנגרם עקב ביצוע עבירות של גניבת רכב, הרי שעבירות אלו אף מקימות נזק כלכלי עקיף בדמות העלאת פרמיות הביטוח, וגורמות עגמת נפש רבה לבעל הרכב אשר מגלה כי מישו חמד את רכושו (ראו דבריו של כב' השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין ברע"פ 7890/10 **לאיק מליטאת נ' מדינת ישראל**, (01.11.2010)). כמו כן, בעבירות הנעשות בקשר לרכב אף טמון פוטנציאל משמעותי להתפתחות אלימה (ראו בעניין זה הדברים שנאמרו בבש"פ 45/10 **מסארוה נ' מדינת ישראל**, (08.01.2010)). דברים אלה אמנם נאמרו במסגרת הליך מעצר, אולם הרציונל העומד מאחוריהם יפה גם לעניינו).

בשים לב לאמור, ולנוכח שכיחותה של התופעה, נדמה שלא בכדי בחר המחוקק לייחד סימן (תת-פרק) שלם בחוק העונשין אשר יעסוק בעבירות בקשר לרכב (סימן ה'1 בפרק י"א), ולקבוע לצדן עונשים חמורים בהשוואה לחלק מעבירות הרכוש האחרות. בדברי ההסבר לתיקון מס' 32 לחוק העונשין (דברי ההסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 32), התש"ן-1989, ה"ח 1959, 26), שבמסגרתו הוסף סימן זה, צוין כי:

"כלי הרכב בהרבה מובנים דומה מאד לביתו של האדם. הוא משמש גם אמצעי תנועה וכלי עבודה להרבה מאד אנשים. במובנים רבים הרכב הוא שלוחת ביתו של הפרט".

במקרה הנדון, חומרת העבירה של גניבת רכב אף מקבלת משנה תוקף, וזאת בשים לב לכך שהנאשם שבפניי גנב משאית, שמטבע הדברים משמשת כמקור פרנסה של בעליה; ולנוכח העובדה כי עבירה זו בוצעה במסגרת קשר שהוא קשר עם אחרים, מה שמקל על ביצועה, ומנגד מקשה על רשויות האכיפה לסכלה.

אשר לעבירה של נהיגה בפסילה, בעצם ביצועה הפגין הנאשם זלזול בצוויו של בית המשפט ובשלטון החוק והעמיד בסכנה את ציבור המשתמשים בדרך, נהגים והולכי רגל כאחד, וזאת לאחר שהחליט לנהוג במשאית אל אף שנמצא כמי שאינו ראוי או מתאים לאחוז ברישיון נהיגה. זאת ועוד, מעבר לאותו סיכון למשתמשי הדרך, בביצוע עבירה זו יש אף משום דופי מוסרי שמתבטא בקושי במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים שבהן חלילה יהיה מעורב אדם שנהג בזמן שרישיונו נפסל (ראו בעניין זה רע"פ 665/11 **עאלה אבו עמאר נ' מדינת ישראל**, (24.01.2011). כן ראו, למשל, רע"פ 2221/11 **שאול הראל נ' מדינת ישראל**, (24.03.2011; ורע"פ 6115/06 **מדינת ישראל נ' מוראד אבו לאבן**, (08.05.2007)).

11. לאור הנסיבות שנלוו לביצוע העבירות, כפי שאלה יפורטו בהמשך, ובייחוד בשים לב לסוג הרכב שנגנב ולתחכום והתכנון המוקדם שנלווה לכך, מצאתי כי במקרה הנדון **מידת הפגיעה** בערכים המוגנים מצויה ברף בינוני-גבוה.

12. אשר ל**נסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, אכן מהאמור בכתב האישום המתוקן (ומדבריה של באת כוח המאשימה בכל הנוגע לרכיב הפיצוי) ניתן ללמוד כי המשאית הושבה לבעליה, כך שבסופו של יום, ניתן להניח שלא נגרם לאחרון נזק ממזני. יחד עם זאת, יש לשקול גם את הנזק הפוטנציאלי שצפוי היה להיגרם כתוצאה ממעשיו של הנאשם, ובעניין זה יש לתת את הדעת, בראש ובראשונה, לסוג הרכב שנגנב. בענייננו, יש לומר כי במעשיו של הנאשם היה טמון נזק פוטנציאלי רב, וזאת בשים לב לכך שהוא גנב משאית, תוך שניסיון החיים מלמד כי שוויון של משאיות, על פי רוב, גבוה משווים של רכבים פרטיים סטנדרטיים. כמו כן, המשאית אף משמשת, מטבע הדברים, כמקור פרנסה, ויש בכל אלה כדי להגביר את הנזק הכלכלי הפוטנציאלי הטמון בגניבתה. כאן גם ראוי לציין, כי המשאית הושבה לבעליה אך משום שהנאשם נתקל במחסום משטרתי, ולא בשל רצונו הטוב או משום שלפתע נתקף רגשי חרטה. אילו הנאשם לא היה נתקל במחסום המשטרתי כאמור, הוא היה מוביל את המשאית לשטחי הרשות הפלסטינית (כנלמד מסעיפים 8-10 בכתב האישום המתוקן), מה שהיה מקשה עוד יותר, כך הדעת נותנת, על איתורה והשבתה לבעלים.

עוד נתתי דעתי לעובדה כי לעבירות שביצע הנאשם נלווה תחכום ותכנון מוקדם, שבאים לידי ביטוי בקשירת הקשר עם אנשים נוספים; בכך שהאחר נסע עובר לביצוע העבירות לעיר חברון כדי להקדים ולשכפל את המפתח של המשאית; בכך שאחיו של הנאשם דאג לנסוע לפניו כדי "לפתוח ציר" ולוודא כי האחרון לא ייתקל באנשי ביטחון או אכיפה בדרכו; בכך שבזמן גניבת המשאית ובסמוך לאחר מכן, דאג האחר לתצפת על עובדי החברה כדי לוודא שהם לא הבחינו בדבר, וזאת תוך שהוא נמצא בקשר טלפוני עם הנאשם ואחיו; ועוד. במסגרת זו אף ניתן לציין, כי אמנם הנאשם לא הועסק בחברה שהמשאית בבעלותה, כך שלא הוא היה זה שניצל לרעה את יחסי האמון שבין מעביד לעובד. דא עקא, הנאשם הפיק גם הפיק תועלת מיחסי אמון אלה ומניצולם לרעה על ידי האחר שעימו הוא קשר את הקשר, והיה בכך כדי לסייע לו במידה משמעותית לבצע את עבירת הגניבה.

בדפוס פעולה מתוחכם ומתוכנן כגון זה שבו נקטו הנאשם, אחיו והאחר, ושהיה כרוך בניצול יחסי אמון שבין האחרון למעבידו, היה כדי להקשות על תפיסתו של הנאשם. וזאת משום שלאחר קבלת המפתח והקוד, הנאשם לא נדרש לפרוץ את המשאית או להניעה בדרכים חלופיות, מה שייתכן שהיה בו כדי למשוך תשומת לב, אלא הוא נכנס אליה באמצעות מפתח, כבתוך שלו, הניעה באמצעותו ובאמצעות הקוד שקיבל, ונסע מהמקום כאחד האדם מבלי שאיש מסביבו חשד שמא משהו איננו כשורה.

עוד במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, מדבריו של הנאשם בשירות המבחן עולה כי גם העבירות המיוחסות לו, כמו רובן המכריע של עבירות הרכוש, בוצעו מתוך מניע כלכלי גרידא. ברי כי אין בדבר זה כשלעצמו כדי לשמש כנימוק לקולא, אולם לא התעלמתי מהטענה שהנאשם, פעל כפי שפעל מתוך מצוקה כלכלית של ממש. בהמשך לאמור, ועל אף הטענה לפיה הסכים להצעה לבצע את העבירות כדי להפיק רווח כלכלי משמעותי, אציין כי לא הוכח

בפניי כי אכן הנאשם הושפע ממאן שהוא אחר לבצע את העבירות, ובכל מקרה, אף אם אצא מנקודת הנחה שכך אכן היה, הרי שעדיין לא הוכח בפניי מה הייתה המידה של ההשפעה האמורה. אשר על כן, לא אייחס משקל רב, אם בכלל, לנסיבה הקבועה בסעיף 40ט(א)(2) לחוק העונשין. בסופה של נקודה זו, גם ייאמר כי הנאשם אמנם לא הואשם בביצוע העבירות בצוותא, אולם נטען כי אלו בוצעו במסגרת קשר שהוא קשר עם אחרים. וכך, בהשוואה לעבירות שמבוצעות על ידי עבריין בודד, עבירות המבוצעות במסגרת קשר הינן בעלות סיכון גבוה יותר להתגשם, ומנגד סיכולן על ידי רשויות אכיפת החוק הוא בעל סיכוי נמוך יותר. משכך, ניתן לומר שעבירות אלו נתפסות כטומנות בחובן סיכון חברתי גבוה יותר (ראו והשוו בעניין זה ג' הלוי, **תורת דיני העונשין**, כרך ג' (הוצאת הקריה האקדמית אונו - תשע"א), עמ' 747-748, וההפניות שם. דברים אלה אמנם נאמרו בכל הנוגע לביצוע עבירות בצוותא, אולם ניתן להקיש מהם גם לענייננו).

במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה של נהיגה בפסילה, נתתי דעתי לכך שעל אף שרישיונו נפסל, נהג הנאשם **במשאית**. מעשה זה חמור בהשוואה לנהיגה בזמן פסילה על רכב פרטי, ולו משום שהנזק הפוטנציאלי הטמון בו גבוה בהרבה. הדברים אף מקבלים משנה תוקף בשים לב לתקופת הפסילה הארוכה שהושתה עליו בזמנו ולנוכח הסיבות שהביאו לכך: הרשעתו של הנאשם בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תעבורה, נהיגה בפסילה והסעת שוהה בלתי חוקי, וזאת לאחר שנהג חרף היותו פסול מלאחוז ברישיון וניסה להימלט משוטרים תוך ביצוע עבירות שיש בהן כדי לסכן את הציבור, ובהן חציית רמזור אדום, עקיפת כלי רכב מקום בו מסומן קו הפרדה רצוף, ועוד. נהיר לבית המשפט כי נסיבות אלו אינן מן הנסיבות הקשורות לביצוע העבירות במקרה הנדון, אולם בכל מקרה, נדמה כי אין דין אדם שנוהג לאחר שרישיונו נפסל למשך תקופה קצרה הנמדדת בחודשים בודדים בגין עבירות קלות או "טכניות" כדין אדם שנוהג לאחר שרישיונו נפסל למשך שנים ארוכות בגין ביצוע עבירות חמורות כגון סיכון חיי אדם או הפקרה לאחר פגיעה.

13. בכל הנוגע **למדיניות הענישה הנוהגת**, תחילה יש לשוב ולהפנות לחובתו הכללית של בית המשפט להילחם ביד קשה בעבריינים המבצעים עבירות בקשר לרכב, וזאת על מנת לעקור את התופעה מהשורש (ראו למשל דבריו של בית המשפט העליון בע"פ 11194/05 **עטיה אבו סבית נ' מדינת ישראל**, (15.05.2006). הדברים שם אמנם נאמרו לפני למעלה מעשור הרכב, אך עודם רלוונטיים גם היום).

לגופם של דברים, סקירת הפסיקה מעלה כי במקרים שבהם הורשעו הנאשמים בעבירה של גניבת רכב, בדרך כלל הושתו עליהם עונשי מאסר לתקופות לא מבטלות, הנעות בין 8 ל-18 חודשים. מטבע הדברים, מתחמי הענישה ההולמים שנקבעו בכל מקרה ומקרה השתנו בהתאם לנסיבות שנלוו לעבירות, ובפרט סוג הרכב שנגנב, מידת התחכום והתכנון שקדם לביצוע העבירה, ועוד. כך גם ברי, כי ביצוען של עבירות נוספות כגון נהיגה ללא רישיון נהיגה או נהיגה בפסילה, אשר לא אחת נלוות לעבירת גניבת הרכב, יכולות להביא לקביעת מתחם ענישה מחמיר יותר. אשר לעונשים המושתים בגדרי המתחמים, גם אלו משתנים ממקרה למקרה, וזאת בהתאם למאפיינים האישיים של כל נאשם ולנוכח נסיבות אחרות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כגון קיומו או היעדרו של עבר פלילי, קבלת אחריות והבעת חרטה, קיומו של הליך טיפולי ככל שזה נדרש, וכיוצא באלה.

כדוגמא למנעד הענישה שלעיל, ראו והשוו: רע"פ 1108/15 **מחמוד שעאבנה נ' מדינת ישראל**, (24.02.2015), שאליו הפנתה המאשימה; עפ"ג (מחוזי ירושלים) 57089-03-14 **עודי מחפוז נ' מדינת ישראל**, (02.07.2014); בת"פ (שלום ירושלים) 11874-09-13 **מדינת ישראל נ' ג דאת**, (31.12.2013); ת"פ (שלום ירושלים) 37451-05-11 **מדינת ישראל נ' סאמר זגיר**, (10.04.2016); ת"פ (שלום רמלה) 24088-12-13 **מדינת ישראל נ' היתם רג'אבי**, (23.02.2016); ת"פ (שלום תל אביב יפו) 46381-10-13 **מדינת ישראל נ' סטניסלב קריפל**, (20.10.2015); ות"פ (שלום תל אביב-יפו) 3874-08-13 **מדינת ישראל נ' אל בטיחאת**, (28.11.2013).

למקרים שבהם דובר בנאשמים שהוּאשמו בעבירה של גניבת רכב, בגין כך שגנבו **משאית**, ראו: רע"פ 4097/16 **מחמוד מחמוד נ' מדינת ישראל**, (24.05.2016); וע"פ (מחוזי ירושלים) 27415-02-15 **אלמן גילילוב נ' מדינת ישראל**,

(07.06.2015), שאליו הפנתה המאשימה.

בסקירת הפסיקה שלעיל מופיעים גם פסקי דין שאליהם הפנתה המאשימה, ואף לא התעלמתי מפסק הדין שהוגש לעיוני מטעם ההגנה, ושהיה בו כדי להאיר את עיניו של בית המשפט. אולם, וזאת חשוב להדגיש ולזכור, כי הענישה היא לעולם אינדיווידואלית וכל מקרה צריך להיבחן לגופו, תוך שהבחינה כאמור תמיד צריכה להיעשות לגופן של העבירות והנסיבות הנלוות להן ולגופם של נאשמים, על כל מאפייניהם האישיים ונסיבותיהם הייחודיות (ראו והשוו ע"פ 433/89 ג'ורג' **אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170, (1989); ורע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל**, (05.05.2009)). קביעת מתחמי הענישה והשתת העונשים בגדריהם לעולם לא יכולים להיעשות על סמך הכותרות של העבירות (ראו והשוו ע"פ 1323/13 **רך חסן נ' מדינת ישראל**, (05.06.2013); ורע"פ 4088/13 **אחמד בן שחדה הדרי נ' מדינת ישראל**, (11.06.2013)), ובכל מקרה השיקול של "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישיקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ראו בעניין זה ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, (25.06.2013)).

עוד יש לזכור כי בחלק מפסקי הדין שנסקרו לעיל, דובר בנאשמים שהורשעו בעבירה של גניבת רכב בלבד, בעוד שהנאשם שבפניי הורשע בנוסף לעבירה זו, גם בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע ונהיגה בזמן פסילה, וברי כי הדבר ימצא את ביטויו בקביעת מתחם העונש ההולם.

14. כללם של דברים, לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים המעוגנים בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, כפי שפורט לעיל, ובייחוד בשים לב לסוג הרכב שנגנב ולתחכום ולתכנון שנלווה לכך, **מצאתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון ינוע בין 12 ל- 24 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה כלכלית נלווית.**

בשולי נקודה זו, אציין כי בטיעוניה לעונש המאשימה לא עתרה לקבע מתחם עונש מסוים, אלא אך לגזור את עונשו של הנאשם ברף הגבוה של טווח הענישה שבו היא הגבילה את עצמה. אמנם המאשימה הפנתה לעפ"ג 24564-10-16, שם אושר מתחם עונש הולם הנע בין 8 ל- 18 חודשי מאסר, אך לא נהיר אם הפניה זו נעשתה מתוך בקשה לקבוע גם במקרה זה מתחם עונש זהה אם לאו. אולם על כל פנים, ברי כי המקרה הנדון בפניי, ככל שהדברים נוגעים לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, חמור בהרבה מזה שנדון שם, ולו בשים לב לכך שבעניינינו מדובר בנאשם שלצד גניבת המשאית, אף נהג בה בעוד שרישיונו נפסל וקשר קשר עם אחרים לשם ביצוע העבירות האמורות.

ד. גזירת העונש המתאים לנאשם

15. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בגדרי מתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, על בית המשפט לשיקול בעניין זה את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כפי שאלו מפורטות בסעיף 40יא לחוק העונשין.

בעניין זה, נתתי דעתי לעובדה כי הנאשם הודה במיוחס ובכך הביא לחיסכון בזמן שיפוטי יקר וייתר את הצורך בהעדת עדים. כמו כן, וזאת העיקר, הנאשם הביע חרטה כנה על מעשיו ואמפתיה למתלונן. עוד שקלתי את הפגיעה שעלולה להיגרם למשפחתו של הנאשם ככל שיושת עליו עונש מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריוח, וזאת בשים לב לעובדה שהנאשם אב לילד בן שנה וחצי (ולאור טיעוני ההגנה, ייתכן שמאז שמיעת הטיעונים לעונש הפך לאב לילד נוסף) ולאור מצבה הכלכלי הנטען של משפחתו (אם כי נסיבה זו, הנוגעת למצבו הכלכלי של הנאשם, לא הוכחה כדבעי).

כמו כן, נתתי דעתי לנסיבות חייו של הנאשם, כפי שאלה פורטו בתסקיר שירות המבחן ושאליהם הפנה בא כוח הנאשם בשלב הטיעונים לעונש, ושנדמה כי הייתה להן השפעה על ביצוע מעשי העבירה. עוד ולקולא, שקלתי את העבודה כי

בגין המעשים שבמוקד כתב האישום המתוקן הנאשם נעצר ושהה מאחורי סורג וברז, וכי לאחר שחרורו מהמעצר שהה במשך פרק זמן נוסף ושאינו מובטל תחת תנאים מגבילים. ברי כי הליך המעצר אינו עונש או "מקדמה על חשבון העונש", אך עדיין ובדומה לשירות המבחן, גם בית המשפט סבור כי היה בהליך זה כדי להמחיש לנאשם את חומרת העבירות ולצמצם במידה זו או אחרת את הסיכון להישנותן. כך גם, נדמה שבמקרה הנדון ניתן להביא שיקול זה במסגרת סעיף 40(א)(3) לחוק העונשין.

מנגד ולחומרה, נתתי דעתי לעברו הפלילי של הנאשם, הכולל הרשעה בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תעבורה, הסעת שוהה בלתי חוקי ונהיגה בזמן פסילה. בגין הרשעה זו הושת על הנאשם, בין היתר, מאסר למשך 34 חודשים ופסילת רישיון נהיגה לתקופה של 7 שנים. אולם, עינינו הרואות, לא היה בכך כדי להרתיעו מלשוב ולבצע עבירות נוספות לאחר שחרורו מהמאסר.

16. כל אלה, על פניו, היו צריכים להביא את בית המשפט למסקנה כי יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף הבינוני-נמוך של מתחם העונש ההולם. אולם, בשים לב לאמור בסעיף 40(א) לחוק העונשין, שוכנעתי כי יש מקום במקרה זה להעניק משקל נכבד לשיקול השיקום, שיהיה בו כדי להפחית מעונשו של הנאשם ואף כדי להביא לסטייה במידת מה מהרף התחתון של מתחם העונש שקבעתי לעיל, ואפרט.

כפי שפורט בתסקיר שירות המבחן, הנאשם הביע מוטיבציה לשנות מאורחות חייו ועל כן השתלב בסדנת הכנה לטיפול, שם הוא שיתף פעולה והיה פעיל בהליך הקבוצתי, תוך ששירות המבחן התרשם כי הוא בעל יכולת התבוננות וביקורת עצמית. אכן ברי, כפי שגם שירות המבחן התרשם, כי המדובר בהליך ראשוני בלבד, וכי עוד ארוכה הדרך שעל הנאשם לעבור עד לשיקומו באופן מלא ומוחלט. יחד עם זאת, יש לזכור כי הנאשם ביצע עד כה את כל שהוטל עליו בפן זה ועמד בתכנית שהותוותה עבורו על ידי שירות המבחן.

זאת ועוד, שוכנעתי כי סיכויי שיקומו של הנאשם אף מתעצמים לנוכח אורח החיים שהלה בחר לנהל, והכוונה לכך שמעת שחרור מהמעצר הוא לא שב לבצע עבירות ולא הסתבך עוד בפלילים. אדרבא, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, הנאשם אף הספיק להשתלב בשוק התעסוקה עוד בחודש אוקטובר 2016, תוך שהוא מבצע את תפקידו לשביעות רצון הממונים עליו.

והרי בפסיקה נקבע זה מכבר, כי אין הכרח שהנאשם יעבור שיקום "מוסדי" במסגרת טיפולית כלשהי, ולעיתים די בכך שבית המשפט ישתכנע שהנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי, משתף פעולה עם רשויות החוק ושירות המבחן, לא שב לדרכיו הרעות ולא מסתבך עוד בפלילים, כדי לקבוע כי אותו נאשם "השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם בעתיד". לא אחת, מצאו בתי המשפט לסטות לקולא ממתחמי הענישה, וזאת חרף היעדר הליך שיקום מוסדי, וראו בעניין זה: ע"פ 1903/13 חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל, (14.07.2013); ע"פ 7683/13 דויד פרלמן נ' מדינת ישראל, (23.02.2014); ע"פ 1441/14 חמים נ' מדינת ישראל, (09.12.2014); ע"פ 5341/13 מדינת ישראל נ' מוחמד אלקרעאן, (08.12.2013); ועפ"ג (מחוזי באר שבע) 37682-03-13 גרניק נ' מדינת ישראל, (20.11.2013). כן ראו תזכיר חוק לתיקון חוק העונשין (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה - תיקונים שונים), תשע"ו-2015. שם, "מוצע לאפשר לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם בהתקיים נסיבות חריגות שאינן קשורות לביצוע העבירה אשר בעטיין גזירת העונש בתוך מתחם העונש לא תעלה בעניינו של הנאשם בקנה אחד עם עקרון ההלימה ועלולה להביא לעיוות דין".

בשים לכל האמור בענייננו, לנוכח שילובו של הנאשם בהליך טיפולי והמוטיבציה שאותה הוא מביע להעמיק בטיפול זה, ולאור העובדה כי מאז שחרורו מהמאסר הוא מקפיד לנהל אורח חיים תקין ויצרני, הרי ששוכנעתי כי קיים סיכוי של ממש שהוא ישתקם בעתיד. כאן אציין, כי לא התעלמתי מפסק הדין (ע"פ 6560/15) שאליו הופנה בית המשפט על ידי

המאשימה, אלא ששם דובר בנאשמים שטרם השתלבו בקבוצה טיפולית כלשהי, ונפסק שלא ניתן לקבוע לגביהם כי ישנו סיכוי של ממש שישתקמו בעתיד, מה שכאמור אין כן בעניין שלפנינו.

17. בהינתן אלה, שיקול השיקום במקרה הנדון יקבל משקל נכבד, וכאמור יהיה בו כדי להביא להקלה בעונשו של הנאשם, ואף לסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם. אולם, באיזון בין מכלול האינטרסים והשיקולים הרלוונטיים, לא שוכנעתי כי ניתן במקרה זה להימנע מהשתת רכיב של מאסר מאחורי סורג ובריח.

כידוע, לא כל סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם משמעה בהכרח שבית המשפט יימנע מלהשית רכיב של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. רוצה לומר, גם אם נקבע שיש לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם, עדיין שיקול השיקום, אף אם הוענק לו משקל נכבד, איננו חזות הכול והוא צריך להישקל לצד יתר שיקולי הענישה. וראו בעניין זה, למשל, פסק דינו של בית המשפט העליון ברע"פ 4097/16 מוחמד מחמוד נ' מדינת ישראל, (24.05.2016), שם דובר בנאשם שהורשע בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, הסגת גבול, גניבת רכב, מעשה פזיזות ורשלנות ונהיגה בזמן פסילה, והושתו עליו 8 חודשי מאסר (לצד הפעלת מאסר מותנה שחודשיים ממנו ירוצו במצטבר), וזאת חרף הליך שיקום משמעותי שעבר במסגרת קהילה טיפולית. בדחותו את בקשת רשות הערעור של הנאשם, ציין בית המשפט העליון כי הגם שיש לברך על התהליך השיקומי שעבר המבקש, אין בכך בכדי להפחית מחומרת העבירות שבהן הורשע, ואף אם היה בכך כדי להביא לסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם, הרי שלא היה מקום כי תתפתח בליבו של הנאשם הציפייה כי יהיה בהליך השיקום כדי להביא בהכרח את בית המשפט להימנע מהשתת מאסר מאחורי סורג ובריח (עוד ראו בעניין זה, למשל, ע"פ 1521/14 יוסף אלפקיר נ' מדינת ישראל, (16.09.2015)).

ואם שם דובר בנאשם שסיים טיפול במסגרת קהילה טיפולית, כי אז בענייננו הדברים צריכים להיאמר מכוח קל וחומר.

יתר על כן ואף ביתר שאת, שיקולי שיקום אף לא בהכרח מחייבים את בית המשפט לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם, וכל מקרה צריך להיות מוכרע על פי נסיבותיו הספציפיות. וראו בעניין זה דבריו של בית המשפט העליון ברע"פ 398/14 טל בן משה ערג' נ' מדינת ישראל, (16.03.2014):

"ראשית, יש להדגיש כי סיכויי שיקומו הגבוהים של הנאשם אינם מובילים, בהכרח, למסקנה כי על בית המשפט לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם. בהחלט ייתכנו מקרים, בהם יתר השיקולים הרלוונטיים לעונש, דוגמת חומרת המעשים או נסיבות ביצועם, לא יצדיקו חריגה ממתחם העונש ההולם, חרף קיומם של סיכויי שיקום גבוהים, והדבר נתון לשיקול דעתו של בית המשפט, שכן המחוקק נקט בלשון 'רשאי' ולא 'חייב'".

18. כללם של דברים, בשים לב לאיזון הראוי בין מכלול השיקולים והנסיבות אשר הובאו בהרחבה בגזר דין זה, אמנם יהיה בשיקול השיקום כדי להביא להקלה משמעותית בעונשו של הנאשם, ואף לסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם, אולם עדיין לא יהיה בו כדי להביא את בית המשפט להימנע מהשתת רכיב של עונש מאסר בפועל.

19. כאן גם אציין, כי לא התעלמתי מהמלצתו העונשית של שירות המבחן. אולם כידוע, המלצתו של שירות המבחן, כשמה כן היא - המלצה בלבד, ובכל הכבוד הראוי, בית המשפט איננו מחויב לה. כפי הידוע, ככלל, שוקל שירות המבחן ומביא בחשבון בעת גיבוש המלצתו בעיקר את האינטרס האישי של הנאשם. לעומתו, אמון בית המשפט על שקילת אינטרסים שונים ורחבים יותר, ושומה עליו להביא בחשבון אף את אינטרס הציבור בכללותו. לשירות המבחן תרומה חשובה ביותר להליך השיפוטי, אך המלצתו של שירות המבחן מבטאת פן אחד בלבד מתוך שיקולי הענישה שבית המשפט מחויב לשקול (ראו והשוו, דבריו של כב' השופט (כתוארו אז) מ' שמגר בע"פ 344/81 מדינת ישראל נ' שחר סגל, פ"ד לה(4) 313, 318 (1981); בע"פ 1472/15 שי שעשוע נ' מדינת ישראל, (17.05.2015); ברע"פ 7389/13 נתן טייטלבוים נ' מדינת ישראל, (17.12.2013); ברע"פ 5212/13 שמעון נ' מדינת ישראל, (29.08.2013)).

עוד ראוי לומר, כי שומה על הנאשם לזכור שהשיקום נועד בראש ובראשונה בשבילו, ואם מניעיו כנים והוא אכן מעוניין לשנות מאורחות חייו ולהעמיד את חייו על דרך המלך, כי אז ימשיך בשיקום זה חרף עונש המאסר שייגזר עליו, ואף במסגרתו.

20. אשר לרכיב הקנס, לא נהירה לבית המשפט הטרוניה כלפי המאשימה שהושמעה מצדו של הסנגור, שהרי עוד ביום 22.11.2016 בשעה שהוצג הסדר הטיעון לבית המשפט, הוצהר על ידי המאשימה כי היא תעתור להשתתף רכיב זה. ואילו אם הטרוניה של הסנגור מופנית כלפי רכיב הפיצוי, כי אז הרי ההגנה עצמה ציינה שהנאשם מוכן לפצות את המתלונן בצורה מידתית (לצד האמור, יצוין כי בשים לב לעונש המאסר שייגזר על הנאשם, גובה הקנס לא יהיה כפי עתירת המאשימה, ואף לא קרוב לכך). ואם לבסוף, הטרוניה מופנית כנגד העתירה להשית על הנאשם רכיב של פסילת רישיון נהיגה, כי אז ייאמר שלא יעלה על הדעת שבנסיבות של התיק הנדון רישיונו של הנאשם לא ייפסל. אף אם אניח, ולו לצורך הדיון, שזה היה הסדר הטיעון בין הצדדים, הרי שעדיין, והדבר בבחינת מושכלות ראשונים, בית המשפט איננו מחויב לאמצו. ובשים לב לנסיבות המקרה הנדון, כאמור, בית המשפט היה דוחה הסדר כגון זה, ומשית על הנאשם גם רכיב של פסילה בפועל.

בעניין אחרון זה גם יש לומר, כי רכיב הפסילה ייגזר בהתאם לשיקולים שפורטו בגזר הדין ובשים לב למדיניות הענישה ומתחמי הענישה המקובלים בעבירות ממין זה (ראו בעניין זה, למשל: עפ"ת (מחוזי באר שבע) 43966-08-13 ח'אלד זידאן נ' מדינת ישראל, (21.01.2014)).

21. **מכל המקובץ לעיל, הריני מורה כי הרשעתו של הנאשם תיותר על כנה, וגוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. **8 חודשים מאסר בפועל**, בניכוי ימי המעצר מיום 26/1/16 ועד 10/2/16.

ב. **מאסר מותנה למשך 12 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרור מהמאסר יעבור הנאשם עבירת רכוש מסוג פשע.**

ג. **מאסר מותנה למשך 6 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור הנאשם עבירת רכוש מסוג עוון, או עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע או עבירה של נהיגה בפסילה.**

ד. **אני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 36 חודשים, מתוכם 24 חודשים במצטבר לכל עונש פסילה אחר שקיים נגד הנאשם, והיתר בחופף. עונש הפסילה יחל להימנות מיום שחרורו של הנאשם מהמאסר.**

ה. **פסילת רישיון למשך 18 חודשים, אשר תופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור הנאשם עבירה של נהיגה בפסילה.**

ו. **פיצוי בסך ₪ 1,500 למר עזרא גבאי, ע"ת/1.**

מצ"ב טופס פרטי ניזוק.

כל תשלום שייגבה בתיק, ייזקף תחילה על חשבון הפיצוי.

הפיצוי ישולם ב- 3 תשלומים שווים ורצופים, שהראשון שבהם בתוך 30 יום מיום שחרורו מהמאסר. עמוד 9

ז. קנס כספי בסך 5,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב- 10 שיעורים שווים, כשהראשון שבהם בתוך 120 יום מיום שחרורו מהמאסר.

הריני מורה על השמדת המוצגים בתיק - בגדים, מפתחות משוכפלים ובדל סיגריה, בכפוף לחלוקת תקופת הערעור.

טלפון נייד מסוג סמסונג יושב לנאשם.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ג' תמוז תשע"ז, 27 יוני 2017, במעמד הצדדים.

החלטה

על מנת לאפשר לנאשם לשקול להגיש ערעור על עונש המאסר בפועל, ועל מנת שלא להעמיד את ערכאת הערעור בפני עובדה מוגמרת, הנני מורה על עיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל מושא סעיף 1 לגזר הדין למשך 45 יום, בכפוף להפקדת הנאשם סך של 4,000 ₪ במזומן בקופת ביהמ"ש וזאת עד להיום, בשעה: 12:30.

מוצא בזאת צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד הנאשם.

בהעדר החלטה אחרת, הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו, ביום 10/8/17, עד לשעה 10:00 בבית הסוהר "דקל", או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל אפשרות למימון מוקדם, עם ענף אבחון ומימון של שב"ס, בטלפון שמספרו: 08-9787336.

העתק ההחלטה בדחיפות לשב"ס.

ניתנה היום, ג' תמוז תשע"ז, 27/6/2017, במעמד הצדדים.

חתימה

עמוד 10